

Spis treści

Wykaz skrótów	13
---------------------	----

Wstęp	17
-------------	----

CZĘŚĆ I.

Prawnokarna ochrona obrotu gospodarczego

Wprowadzenie	21
--------------------	----

ROZDZIAŁ I. Obrót gospodarczy w kodeksowym prawie karnym . . .	36
---	----

1. Przesłpstwa menadżerów (nadużycie zaufania, korupcja gospodarcza)	36
2. Oszustwa gospodarcze	43
3. „Pranie brudnych pieniędzy”	50
4. Lichwa	53
5. Udaremnianie i utrudnianie przetargu publicznego	54
6. Fałszowanie oznaczeń towarów i urządzeń	56

ROZDZIAŁ II. Obrót gospodarczy w prawie karnym	
---	--

pozakodeksowym	57
-----------------------------	----

1. Przepisy karne ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji	57
2. Przepisy karne Kodeksu spółek handlowych	61
3. Przepisy karne ustawy – Prawo bankowe	65
4. Przepisy karne chroniące publiczny obrót instrumentami finansowymi	68
5. Przepisy karne ustawy o działalności ubezpieczeniowej	72
6. Przepisy karne ustawy – Prawo własności przemysłowej	76

ROZDZIAŁ III. Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, popełnione w obrocie gospodarczym	82
---	----

1. Koncepcje odpowiedzialności karnej osób prawnych 82
2. Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych w prawie polskim 87

CZĘŚĆ II.

Zagadnienia administracyjnoprawne ochrony obrotu gospodarczego

Wprowadzenie 91

ROZDZIAŁ I. Państwo wobec obrotu gospodarczego 93

1. Funkcja reglamentacyjna 93
2. Funkcja regulacyjna 94
3. Funkcja kontrolna 95
4. Funkcja nadzorcza 96

**ROZDZIAŁ II. Zasady podejmowania i prowadzenia działalności
gospodarczej 98**

1. Swoboda działalności gospodarczej 98
2. Pojęcia „działalność gospodarcza” i „przedsiębiorca” 101
  - 2.1. Działalność gospodarcza 101
  - 2.2. Przedsiębiorca 103
3. Ogólne warunki podejmowania i prowadzenia działalności
gospodarczej. 107
4. Legalizacja działalności gospodarczej w formie wpisu do Ewidencji
Działalności Gospodarczej oraz Krajowego Rejestru Sądowego 112
  - 4.1. Ewidencja Działalności Gospodarczej 112
  - 4.2. Krajowy Rejestr Sądowy 120
5. Koncesjonowanie działalności gospodarczej 122
6. Reglamentacja działalności gospodarczej w formie zezwolenia,
licencji i zgody 134
7. Regulowana działalność gospodarcza 139

**ROZDZIAŁ III. Administracyjnoprawna ochrona rynku
(mechanizmów rynkowych) 148**

1. Zagadnienia wprowadzające 148
2. Organy ochrony konkurencji i konsumentów; postępowanie przed nimi 149
  - 2.1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i jego urząd . . 149
  - 2.2. Postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów 155
3. Praktyki ograniczające konkurencję i ich zwalczanie 163

3.1. Rodzaje zachowań ograniczających konkurencję	163
3.2. Porozumienia ograniczające konkurencję	166
3.3. Porozumienia ustalające ceny lub inne warunki transakcji	168
3.4. Porozumienia ograniczające produkcję lub zbyt oraz postęp techniczny lub inwestycyjny	169
3.5. Porozumienia w sprawie podziału rynku	169
3.6. Porozumienia dyskryminacyjne	170
3.7. Porozumienia związane	171
4. Zakaz nadużywania pozycji dominującej	172
5. Zwalczanie praktyk ograniczających konkurencję	177
6. Nadzór nad koncentracją przedsiębiorstw	180
6.1. Rodzaje i formy koncentracji	180
6.2. Postępowanie w sprawach koncentracji	183
7. Zwalczanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów	185
ROZDZIAŁ IV. Administracyjnoprawna ochrona równości	
konkurowania	189
1. Zamówienia publiczne	189
1.1. Informacje wprowadzające	189
1.2. Tryby udzielania zamówień publicznych	193
1.3. Środki ochrony prawnej	198
1.4. Kontrola sprawowana przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych	199
2. Pomoc publiczna dla przedsiębiorców	200
2.1. Informacje wprowadzające	200
2.2. Rodzaje pomocy publicznej	202
2.3. Zasady udzielania pomocy publicznej	205
2.4. Postępowanie notyfikacyjne	206
2.5. Monitorowanie pomocy publicznej	207
2.6. Kontrola udzielania pomocy publicznej	209
3. Pomoc publiczna dla przedsiębiorców działających w specjalnych strefach ekonomicznych	210
3.1. Tworzenie specjalnych stref ekonomicznych i ich cele	210
3.2. Zarządzanie specjalną strefą ekonomiczną	211
3.3. Działalność przedsiębiorców na terenie specjalnej strefy ekonomicznej	213
3.4. Formy pomocy publicznej dla przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie specjalnej strefy ekonomicznej	215
4. Ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne	216
4.1. Informacje wprowadzające	216

4.2. Zakres podmiotowy zastosowania ustawy	217
4.3. Ograniczenia w sferze gospodarczej dotyczące osób pełniących funkcje publiczne	219
5. Zwalczanie czynów nieuczciwej konkurencji	223
5.1. Informacje wprowadzające	223
5.2. Katalog czynów nieuczciwej konkurencji	226
5.3. Odpowiedzialność cywilna za naruszenia ustawy	233
ROZDZIAŁ V. Ochrona rynku krajowego	234
1. Ochrona prawna krajowego rynku towarów i usług	234
1.1. Wprowadzenie	234
1.2. Rozwiązania europejskie	235
1.3. Pojęcie usług	237
1.4. Swoboda prowadzenia działalności gospodarczej	237
1.5. Zasady związane ze świadczeniem usług i zakładaniem przedsiębiorstw	239
1.6. Swobodny przepływ towarów	240
2. Ochrona prawna rynku krajowego w zakresie przepływu kapitału i płatności	242
3. Administracyjnoprawne zagadnienia ochrony międzynarodowego obrotu gospodarczego	244
ROZDZIAŁ VI. Zasady uczestnictwa podmiotów prawa publicznego w obrocie gospodarczym	249
1. Działalność gospodarza państwa	249
1.1. Informacje ogólne	249
1.2. Zasady reprezentacji Skarbu Państwa w obrocie gospodarczym	251
1.3. Jednostki sektora finansów publicznych	254
2. Przedsiębiorstwa państwowe	258
2.1. Podstawy prawne, definicja i rodzaje przedsiębiorstw	258
2.2. Tworzenie przedsiębiorstw państwowych oraz ich ustrój	260
2.3. Zasady prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwo państwowe	267
2.4. Nadzór nad przedsiębiorstwami państwowymi	269
2.5. Postępowanie naprawcze	269
2.6. Likwidacja przedsiębiorstwa państwowego	270
3. Charakterystyka spółek Skarbu Państwa (na przykładzie spółek powstałych w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych)	272
3.1. Informacje ogólne	272
3.2. Specyfika wewnętrznej organizacji spółki Skarbu Państwa	273
3.2.1. Walne zgromadzenie	273

3.2.2. Zarząd	273
3.2.3. Rada nadzorcza	275
3.3. Działalność spółki Skarbu Państwa	277
4. Działalność gospodarcza jednostek samorządu terytorialnego	278
4.1. Pojęcie gospodarki komunalnej	278
4.2. Formy gospodarki komunalnej	282
4.3. Specyfika wewnętrznej organizacji spółek komunalnych	285
5. Partnerstwo publiczno-prywatne	287
5.1. Informacje ogólne	287
5.2. Formy współpracy: umowa o partnerstwie publiczno- -prywatnym oraz spółka	291

CZĘŚĆ III.

Obrót gospodarczy w systemie prawa – zagadnienia prawa cywilnego

Wprowadzenie	294
ROZDZIAŁ I. Podmioty i przedmioty stosunków gospodarczych	300
1. Osoby fizyczne	300
2. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	305
3. Przedsiębiorcy i ich oznaczanie	309
3.1. Definicje i zastosowania pojęcia „przedsiębiorca”	309
3.2. „Przedsiębiorca” i „przedsiębiorstwo”	322
3.3. Firma	323
4. Konsumenty i ich ochrona	327
5. Przedmioty stosunków cywilnoprawnych: rzeczy ruchome i nieruchomości, prawa, przedsiębiorstwa i gospodarstwa rolne	333
6. Przedawnianie roszczeń	346
ROZDZIAŁ II. Umowy w obrocie gospodarczym	349
1. Oświadczenie woli, czynności prawne, umowy	349
1.1. Wprowadzenie	349
1.2. Przesłanki ważności czynności prawnych	351
1.2.1. Problem wad oświadczeń woli	351
1.2.2. Formy wyrażania woli	352
1.2.3. Treść umów a normy prawa i współżycia społecznego	353
1.2.4. Wymóg posiadania zdolności do czynności prawnych	355
2. Sposoby zawierania umów	355
3. Wzorce umowne	357
4. Niedozwolone klauzule umowne	359

---

5. Pełnomocnictwo i prokura	360
6. Wykonanie umów	362
6.1. Zasady spełniania świadczeń przez strony umowy	362
6.2. Odpowiedzialność kontraktowa	364
7. Wygaśnięcie stosunków umownych	365
ROZDZIAŁ III. Typologia umów	368
1. Wprowadzenie	368
2. Umowy przenoszące własność	370
3. Umowy o korzystanie z rzeczy	378
3.1. Najem	379
3.2. Dzierżawa	381
3.3. Leasing	382
3.4. Umowa użyczenia	384
4. Umowy o świadczenie usług	385
4.1. Umowa zlecenia	385
4.2. Umowa agencyjna	387
4.3. Umowa komisju	390
4.4. Umowa o dzieło	391
4.5. Umowa o roboty budowlane	394
5. Umowy bankowe	397
5.1. Pożyczka i pożyczka bankowa	397
5.2. Kredyt	398
5.3. Umowa rachunku bankowego	399
5.4. Faktoring	401
5.5. Forfaiting	402
6. Umowy zabezpieczające wierzytelności	403
6.1. Zabezpieczenia osobiste	403
6.2. Zabezpieczenia rzeczowe	405
ROZDZIAŁ IV. Spółki	413
1. Wprowadzenie	413
2. Spółka cywilna	414
2.1. Charakterystyka ogólna	414
2.2. Zasady tworzenia, działania i rozwiązywania spółki	415
3. Spółki osobowe	417
3.1. Spółka jawna	418
3.2. Spółka partnerska	421
3.3. Spółka komandytowa	424
3.4. Spółka komandytowo-akcyjna	426
4. Spółki kapitałowe	430

4.1. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	430
4.1.1. Tworzenie spółki	430
4.1.2. Prawa i obowiązki wspólników	431
4.1.3. Organy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	433
4.2. Spółka akcyjna	438
4.2.1. Tworzenie spółki	438
4.2.2. Pojęcie i rodzaje akcji. Uprawnienia akcjonariuszy	439
4.2.3. Organy spółki akcyjnej	441
ROZDZIAŁ V. Elementy postępowania cywilnego	445
1. Postępowanie w sprawach gospodarczych na tle innych postępowań cywilnych	445
1.1. Pojęcie postępowania cywilnego i sprawy cywilnej	445
1.2. Rodzaje postępowania cywilnego	445
1.3. Właściwość i skład sądu	447
1.4. Strona procesowa i jej przymioty. Legitymacja procesowa	448
1.5. Pisma procesowe	449
1.6. Terminy	450
1.7. Pojęcie powództwa i jego rodzaje	451
1.8. Wszczęcie procesu	453
1.9. Orzeczenia	455
1.10. Prawomocność i wykonalność orzeczenia	456
1.11. Środki zaskarżenia orzeczeń sądowych	457
2. Tryb procesowy w sprawach gospodarczych	460
2.1. Rodzaje postępowań odrębnych	460
2.2. Postępowanie odrębne w sprawach gospodarczych	460
3. Prawo upadłościowe i naprawcze – wybrane problemy i instytucje	464
3.1. Istota i charakter prawa upadłościowego i naprawczego	464
3.2. Zdolność upadłościowa	465
3.3. Podstawy ogłoszenia upadłości	466
3.4. Właściwość i skład sądu	466
3.5. Sędzia-komisarz	468
3.6. Syndyk, nadzorca sądowy, zarządca i ich zastępcy	469
3.7. Upadły	473
3.8. Wierzyciele	474
3.9. Upadłość konsumencka	476
3.10. Postępowanie upadłościowe wobec banków	478
3.11. Postępowanie naprawcze	482
Bibliografia	485
O Autorach	495